

บทที่ 5

วิเคราะห์การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง ในงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักของจังหวัดเชียงใหม่

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักของจังหวัดเชียงใหม่
ในบทนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามที่ทางผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์
จากผู้ประกอบการ ซึ่งได้นำประเด็นที่สำคัญต่าง ๆ ทั้งหมดมาวิเคราะห์ในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักในจังหวัด
เชียงใหม่

1.1 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการผลิตและด้านการตลาดในงานหัตถกรรม
สาขาไม้แกะสลักของจังหวัดเชียงใหม่

1.2 การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารธุรกิจหัตถกรรมสาขา
ไม้แกะสลัก

2. วิเคราะห์ความสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจงานหัตถกรรม
สาขาไม้แกะสลักในจังหวัดเชียงใหม่

3. การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะของผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ
ผู้ประกอบการที่จะนำไปสู่การสืบทอดภูมิปัญญาด้านงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

1. บริบทและศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักในจังหวัด
เชียงใหม่

1.1 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการผลิต และด้านการตลาดในงานหัตถกรรม
สาขาไม้แกะสลักของจังหวัดเชียงใหม่

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการผลิต การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์และ
การตลาดในงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักของจังหวัดเชียงใหม่ นั้น จะใช้การหาค่าร้อยละเข้ามา
ช่วยในการวิเคราะห์ เพราะค่าร้อยละถือว่าเป็นค่าที่มีความสำคัญมาก ซึ่งสามารถใช้เกณฑ์การหา
ค่าเฉลี่ยอย่างง่าย ดังนี้

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.1.1 เศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้า

ประเด็นที่นำมาวิเคราะห์การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตหัตถกรรมไม้แกะสลักนั้น จะประกอบไปด้วยการเลือกสรรวัตถุดิบ การจ้างแรงงาน การบริหารจัดการด้านสถานที่ในการปฏิบัติงาน การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การเลือกสรรวัตถุดิบ

ในการเลือกสรรวัตถุดิบของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักนั้น จะเลือกใช้วัตถุดิบที่มีภายในท้องถิ่นก่อน แต่ถ้าวัตถุดิบในท้องถิ่นมีไม่พอหรือขาดแคลนก็จะใช้วัตถุดิบจากแหล่งผลิตภายนอกหรือจากผู้ว่าจ้างนำมาให้แกะสลัก ซึ่งสามารถเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวได้ตามตารางที่ 5.1

รายชื่อผู้ประกอบการ หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก	แหล่งในการซื้อวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมไม้แกะสลักของผู้ประกอบการ			
	แหล่งผลิต ภายนอกเขตชุมชน	แหล่งผลิต ภายในเขตชุมชน	พ่อค้าคนกลาง	แหล่งผลิต ภายนอกเขตชุมชน
1.คุณอำพร ณ มุดคำ	*	*	-	*
2.คุณสุณี ปิ่นพวง	-	-	*	-
3.คุณสมบุญ ดายมิ่งกร	*	-	-	*
4.คุณบัวเที่ยง กิ่งแก้ว	*	*	-	*
5.คุณจันทร์ฉาย วิกุล	*	-	-	*
6.คุณสังวาลย์ ดาชัย	*	-	-	*
7.คุณกัลยาณี ศรีธรรมราช	*	-	-	*
8.คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	*	-	-	*
9.คุณสมศักดิ์ ศรีแสง	*	-	-	*
10.คุณพวงทอง ศรีวิชัย	*	-	-	*
รวมทั้งสิ้น (ร้อยละ)	90	20	10	90

ตารางที่ 5.1 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการเลือกสรรวัตถุดิบ

ที่มา : รวบรวมจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัย

จากตารางที่ 5.1 จะสังเกตได้ว่าส่วนใหญ่ผู้ประกอบการซื้อวัตถุดิบจากแหล่งผลิตภายนอกชุมชน คิดเป็นร้อยละ 90 โดยวัตถุดิบที่จัดซื้อ เช่น รากไม้ ไม้เก่า ไม้เสื่อมสภาพ ไม้สัก

ซื้อมาจากกรมป่าไม้ อำเภอแม่วางและจังหวัดใกล้เคียง หรือไม้ใหม่จากประเทศพม่า ซึ่งเส้นทางนำเข้าที่สำคัญได้แก่ ด้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไม้เก่าจากด้านอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และไม้มะม่วงจากภาคอื่น ๆ เช่น จังหวัดนครนายก ส่วนวัตถุดิบที่จัดซื้อจากแหล่งผลิตภายในชุมชนคิดเป็นร้อยละ 20 วัตถุดิบที่จัดซื้อ เช่น ไม้สำเร็จรูปปลา ป้ายมงคล โดยซื้อจากสหกรณ์ภายในหมู่บ้าน และแหล่งวัตถุดิบที่มาจากพ่อค้าคนกลางหรือผู้ว่าจ้างมีค่าเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10 ส่วนวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น สี แล็กเกอร์เคลือบเงา ดินสอ กระดาษทราย ฯลฯ ซื้อตามร้านขายวัสดุอุปกรณ์ที่อยู่ภายในชุมชน

2) การบริหารงานในการผลิตหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

ในกระบวนการผลิตหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักนั้น ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจะมีการบริหารงานร่วมกับสมาชิกภายในครอบครัว สมาชิกภายในชุมชนหรือลูกจ้าง ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้จะเข้ามาช่วยงานด้านกระบวนการผลิตของผู้ประกอบการด้วย ซึ่งสามารถเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวได้ตามตารางที่ 5.2

รายชื่อผู้ประกอบการ หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก	การบริหารงานในการผลิตหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก			
	ผลิตเพียงผู้เดียว	สมาชิก ภายในครอบครัว	สมาชิก ภายในชุมชน	สมาชิก ภายนอกชุมชน
1.คุณอำพรธม มูลคำ	-	-	*	-
2.คุณสุณี ปิ่นพาง	*	-	-	-
3.คุณสมบุญณี ทรายมังกร	*	-	-	-
4.คุณบัวเกียง กิ่งแก้ว	-	*	-	-
5.คุณจันทร์ฉาย วิกุล	*	-	*	-
6.คุณสังวาลย์ ตาชัย	*	-	-	-
7.คุณกัลยาณี ศรีธรรมราช	*	-	-	-
8.คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	*	-	-	-
9.คุณสมศักดิ์ ศรีเพลง	*	-	-	-
10.คุณพวงทอง ศรีวิชัย	*	-	-	-
รวมทั้งสิ้น (ร้อยละ)	80	10	20	0

ตารางที่ 5.2 การจ้างแรงงานในการผลิตหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

ที่มา : รวบรวมจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัย

จากตารางที่ 5.2 การบริหารงานในการผลิตหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก ส่วนใหญ่เป็นการบริหารงานและใช้แรงงานของผู้ประกอบการเองคิดเป็นร้อยละ 80

ส่วนการบริหารงานร่วมกับสมาชิกภายในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 20 เพราะผู้ประกอบการมีความสนิทสนมกันภายในครอบครัวอยู่แล้ว ทำให้การทำงานมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนการบริหารการจ้างแรงงานภายในชุมชนนั้น คิดเป็นร้อยละ 10 ผู้ประกอบการได้ให้เหตุผลว่าส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยกันอยู่แล้ว ทำให้สามารถทำงานด้วยกันง่าย และการจ้างแรงงานสมาชิกภายนอกชุมชน คิดเป็นร้อยละ 0 ตามลำดับ ซึ่งในการบริหารงานและจ้างแรงงานในแต่ละครั้งนั้น ผู้ประกอบการจะคำนึงถึงคนในท้องถิ่นก่อน เพราะต้องการจะสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

3) การบริหารจัดการด้านสถานที่ในการปฏิบัติงาน

ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักได้จัดสรรสถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อแสดงให้เห็นถึงความพอเพียงของผู้ประกอบการ ดังตารางที่ 5.3 ดังนี้

รายชื่อผู้ประกอบการ หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก	สถานที่ในการผลิตและจำหน่ายหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก			
	บ้าน	สถานที่ของกลุ่ม	สถานที่ของผู้ว่าจ้าง	การเช่าสถานที่
1.คุณอำพรชน มุศิตำ	*	-	-	-
2.คุณศุณี ปิ่นพาง	*	-	-	-
3.คุณสมบุญณ ทยามังกร	-	-	-	*
4.คุณบัวเกียง กิ่งแก้ว	*	-	-	-
5.คุณจันทร์ฉาย วิกุล	-	-	-	*
6.คุณสังวาลย์ ตาชัย	-	-	-	*
7.คุณกัลยาณี ศรีธรรมราช	-	-	-	*
8.คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	-	-	-	*
9.คุณสมศักดิ์ ศรีแสง	-	-	-	*
10.คุณพวงทอง ศรีวิชัย	-	-	-	*
รวมทั้งสิ้น (ร้อยละ)	30	0	0	70

ตารางที่ 5.3 การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานที่ปฏิบัติงาน
ที่มา : รวบรวมจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัย

จากตารางที่ 5.3 จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขางานไม้แกะสลักส่วนใหญ่เช่าสถานที่เพื่อใช้ผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 70 เพราะสถานที่ที่ใช้สำหรับการเช่านั้นจะเป็นทั้งสถานที่ผลิตและสถานที่จำหน่าย สามารถนำเสนอประสบการณ์ใหม่ ๆ แก่กลุ่มผู้บริโภคได้ เป็นการสร้างความดึงดูด เพราะมีสินค้าไม้แกะสลักให้เลือกหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นของตกแต่งบ้าน ของที่ระลึกหรือของใช้ เป็นต้น ส่วนการใช้บ้านเป็นสถานที่ปฏิบัติงานและจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก คิดเป็นร้อยละ 30 ผู้ประกอบการกล่าวว่า

เป็นการประหยัดเงินทุน เพราะไม่ต้องเสียค่าเช่าที่สามารถจัดสรรพื้นที่ในการทำงานได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการผลิต การจัดเก็บวัตถุดิบ และการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จแล้ว สำหรับการใช้จ่ายสถานที่กลุ่มและสถานที่ของผู้ว่าจ้างคิดเป็นร้อยละ 0

4) การออกแบบผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

การออกแบบผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักนั้นจะต้องใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ หลาก ๆ ทางมาประกอบกัน เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบมานั้นตรงกับความต้องการของท้องตลาดและลูกค้ามากที่สุด ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.4

ผู้ประกอบการหัตถกรรม สาขาไม้แกะสลัก	การออกแบบผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก			
	ผู้ว่าจ้างออกแบบ	ได้ข้อเสนอนะจากผู้ว่าจ้าง	คิดค้นแบบเองทั้งหมด	อื่น ๆ
1.คุณอำพรณ มุกคำ	-	*	-	-
2.คุณสุณี ปิ่นผาง	*	-	-	-
3.คุณสมบูรณ์ สายมังกร	*	-	*	-
4.คุณบัวเกียง กิ่งแก้ว	-	*	☉	-
5.คุณจันทร์ชาย วิกุล	-	-	*	-
6.คุณสังวาลย์ ตาชัย	-	-	*	-
7.คุณกัลยาณี ศรีธรรมราช	*	-	*	-
8.คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	-	-	*	-
9.คุณสมศักดิ์ ศรีเพลง	-	-	*	-
10.คุณพวงทอง ศรีวิชัย	*	-	*	-
รวมค่าร้อยละ	40	20	70	0

ตารางที่ 5.4 การออกแบบผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก
ที่มา : รวบรวมจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัย

จากตารางที่ 5.4 จะเห็นได้ว่า การออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก ผู้ประกอบการคิดค้นแบบเองทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 70 โดยจะยึดลวดลายของงานแกะสลักแบบเหมือนจริง (รูปปลา รูปช้าง) แบบสัตว์ในวรรณคดี (รูปครุฑ รูปรามเกียรติ์) และเทพเจ้าตามความเชื่อของพุทธ พราหมณ์ จีน ฯลฯ เป็นต้น สำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ตามแบบที่ผู้ว่าจ้างออกแบบให้ นั้น คิดเป็นร้อยละ 40 ส่วนใหญ่ผู้ว่าจ้างก็จะคิดค้นและดัดแปลงจากชิ้นงานที่ได้พบเจอและเป็นที่ยอมรับของลูกค้า ส่วนอีกร้อยละ 20 นั้น เป็นการผลิตสินค้าโดยได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ว่าจ้าง และสำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยการศึกษาจากแหล่งที่อื่น ๆ นั้น คิดเป็นร้อยละ 0

5) การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์คือ กิจกรรมทุกอย่างที่ช่วยให้ผู้บริโภคได้รับสินค้าและบริการอย่างมีคุณภาพตามระดับที่กำหนด ซึ่งสามารถแจกแจงได้ดังตารางที่ 5.5 ดังนี้

รายชื่อผู้ประกอบการ หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก	การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก				
	ความละเอียด	ความเรียบร้อย	ความถูกต้อง	ความประณีต	อื่น ๆ
1.คุณอำพรธม มุลคำ	-	*	-	-	-
2.คุณสุณี ปิ่นผาง	*	-	-	-	-
3.คุณสมบุญ ปลายทาง	-	-	*	-	-
4.คุณบัวเที่ยง กิ่งแก้ว	-	*	*	-	-
5.คุณจันทร์ฉาย วิกุล	*	*	-	-	-
6.คุณสังวาลย์ ตาชัย	-	-	*	-	-
7.คุณกิตยาณี ศรีธรรมราช	-	*	-	-	-
8.คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	-	-	*	-	-
9.คุณสมศักดิ์ ศรีเพลง	*	*	-	-	-
10.คุณพวงทอง ศรีวิชัย	-	-	*	-	-
รวมค่าร้อยละ	30	50	50	0	0

ตารางที่ 5.5 การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหัตถกรรมไม้แกะสลัก

ที่มา: รวบรวมจากตารางลงพื้นที่ของผู้วิจัย

จากตารางที่ 5.5 จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักนั้น ตรวจดูความเรียบร้อยและความถูกต้องสมบูรณ์ของการแกะสลักมีค่าร้อยละเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาจะเป็นการประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์โดยดูจากความละเอียดของผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 30 การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การดูมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ และความประณีต มีค่าร้อยละเท่ากันคือ คิดเป็นร้อยละ 0

1.1.2 เศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการด้านการตลาด

ประเด็นที่นำมาใช้กับเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการด้านการตลาด จะประกอบไปด้วยข้อมูลการกำหนดราคา การประชาสัมพันธ์และช่องทางในการจัดจำหน่ายของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การกำหนดราคาหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

ในการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์นั้น ผู้ประกอบการจะเป็นผู้กำหนดราคาด้วยตนเอง โดยในการตั้งราคาผลิตภัณฑ์นั้นจะคำนึงถึงค่าจ้างแรงงาน ค่าวัสดุ ค่าไรต่อหน่วยที่เป็นธรรม ไม่เอาไรดเอาเปรียบต่อผู้บริโภคซึ่งจะสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงคือ มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ตามดังตารางที่ 5.6

ผู้ประกอบการหัตถกรรม สาขาไม้แกะสลัก	ปัจจัยที่ใช้พิจารณาในการกำหนดราคาสินค้าของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก						
	ต้นทุน ราคาสินค้า	ราคาขายของ คู่แข่ง	คุณภาพ ผู้ซื้อ และผู้ขาย	ความต้องการ ของท้องตลาด	กำลังซื้อ	คุณภาพ สินค้า	อื่น ๆ
1.คุณอำพรธม มูลคำ	*	-	-	-	-	*	*
2.คุณสุณี ปิ่นผาง	-	-	-	-	-	-	*
3.คุณสมบุญ ด้วงมิ่งกร	*	-	-	-	-	-	*
4.คุณบัวเกียง กิ่งแก้ว	*	-	-	-	-	-	*
5.คุณจันทร์ฉาย วิกุล	*	-	-	-	-	-	-
6.คุณสังวาลย์ ตาชัย	*	-	-	-	-	-	-
7.คุณกัลยณี ศรีธรรมราช	*	-	-	-	-	-	-
8.คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	*	-	-	-	-	-	*
9.คุณสมศักดิ์ ศรีเพลง	*	-	-	-	-	-	-
10.คุณพวงทอง ศรีวิชัย	*	-	-	-	-	-	*
รวมค่าร้อยละ	90	0	0	0	0	10	60

ตารางที่ 5.6 ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดราคาของผู้ประกอบการสาขาไม้แกะสลัก

ที่มา : รวบรวมจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัย

จากตารางที่ 5.6 จะเห็นว่าในการกำหนดราคาของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักเป็นผู้กำหนดราคาเอง โดยพิจารณาจากต้นทุนราคาสินค้าคิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาเป็นการพิจารณาจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความยากง่ายในการผลิต คิดเป็นร้อยละ 60 สำหรับปัจจัยด้านคุณภาพสินค้าคิดเป็นร้อยละ 10 การพิจารณาจากปัจจัยทางด้านราคาขายของคู่แข่ง คุณภาพผู้ซื้อและผู้ขาย ความต้องการของท้องตลาด และกำลังซื้อของลูกค้า คิดเป็นร้อยละ 0 ตามลำดับ

2) การประชาสัมพันธ์หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

การประชาสัมพันธ์เป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของผู้ประกอบการไปยังกลุ่มผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องโดยการใช้สื่อต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีของธุรกิจให้

กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายยอมรับต่อไป โดยการประชาสัมพันธ์หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักของ ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทัศนคติ ความน่าเชื่อถือและ ภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรและผลิตภัณฑ์ ดังตารางที่ 5.7

รายชื่อผู้ประกอบการ หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก	การประชาสัมพันธ์ทางด้านต่าง ๆ ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก				
	สื่อสิ่งพิมพ์	งานแสดงสินค้าต่าง ๆ	ตลาดนัดหรือถนนคนเดิน	สื่อออนไลน์	อื่น ๆ
1.คุณอำพรชน มูลคำ	*	*	-	-	-
2.คุณสุณี ปันผาง	-	*	-	-	-
3.คุณสมบุญ ทยามังกร	*	-	-	-	*
4.คุณบัวเกียง กิ่งแก้ว	*	-	-	-	-
5.คุณจันทร์น่าย วิกุล	*	-	-	*	*
6.คุณสังวาลย์ ตาชัย	*	-	-	-	*
7.คุณกัตยาณี ศรีธรรมราช	*	*	-	-	*
8.คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	*	-	-	-	*
9.คุณสมศักดิ์ ศรีเพลง	*	-	*	-	*
10.คุณพวงทอง ศรีวิชัย	*	-	-	-	*
รวมค่าร้อยละ	90	30	10	10	70

ตารางที่ 5.7 การประชาสัมพันธ์ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก
ที่มา: รวบรวมจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัย

จากตารางที่ 5.7 จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ (โบชัวร์ นามบัตร) คิดเป็นร้อยละ 90 ประชาสัมพันธ์ทางด้านอื่น ๆ (ผลการสองแถวให้ช่วยประชาสัมพันธ์ และวิทยุชุมชน) คิดเป็น ร้อยละ 70 การประชาสัมพันธ์ผ่านทางงานแสดงสินค้าต่าง ๆ (งานแสดงสินค้า OTOP งานมหกรรม พืชสวนโลก) คิดเป็นร้อยละ 30 การประชาสัมพันธ์โดยการใช้สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ (อินเทอร์เน็ต) และการประชาสัมพันธ์ผ่านทางตลาดนัดหรือถนนคนเดิน (วัดสายและท่าแพ) มีค่าร้อยละเท่ากันคือ คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

3) ช่องทางการจัดจำหน่ายหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก ใช้ช่องทางการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์อยู่หลายทางด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นร้านค้าของผู้ประกอบการเอง ตัวแทนจำหน่าย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และช่องทางอื่น ๆ โดยผู้ประกอบการเองได้มีการน้อมนำเอาหลักปรัชญาแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาประยุกต์ใช้กับช่องทางการจัดจำหน่ายด้วย ซึ่งในที่นี้จะเป็น

การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของแหล่งในการกระจายสินค้าจากผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักไปสู่ผู้บริโภค ดังตารางที่ 5.8

รายชื่อผู้ประกอบการ หัตถกรรมสาขา ไม้แกะสลัก	แหล่งในการกระจายหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักของผู้ประกอบการไปสู่ผู้บริโภค			
	ร้านค้า ผู้ประกอบการ	ตัวแทนจำหน่าย	ทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	อื่น ๆ
1.คุณอำพรชน มุลคำ	*	*	-	-
2.คุณสุณี ปิ่นผาง	-	*	-	-
3.คุณสมบูรณ์ ลายมังกร	*	-	-	-
4.คุณบัวเกียง กิ่งแก้ว	*	-	-	-
5.คุณจันทร์ฉาย วิกุล	*	-	-	*
6.คุณสังวาลย์ ตาชัย	*	-	-	-
7.คุณกัลยาณี ศรีธรรมราช	*	-	-	*
8.คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	*	-	-	-
9.คุณสมศักดิ์ ศรีเพลง	*	-	-	*
10.คุณพวงทอง ศรีวิชัย	*	-	-	-
รวมค่าร้อยละ	90	20	0	30

ตารางที่ 5.8 ช่องทางในการจัดจำหน่ายของผู้ประกอบการไม้แกะสลัก
ที่มา : รวบรวมจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัย

จากตารางที่ 5.8 จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขางานไม้แกะสลักมีช่องทางในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านทางร้านค้าของผู้ประกอบการมากที่สุดถึงร้อยละ 90 รองลงมาเป็นการจัดจำหน่ายด้วยวิธีอื่น ๆ (ถนนคนเดิน โรบินสัน ตลาดเจมมาร์เก็ต) คิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนการจัดจำหน่ายโดยใช้ตัวแทนจำหน่ายนั้น คิดเป็นร้อยละ 20 และด้านการจัดจำหน่ายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 0

1.2 การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารจัดการธุรกิจ

การวิเคราะห์ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์องค์กร เพื่อการวางแผนสำหรับการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ในการวิเคราะห์ SWOT Analysis ในบทนี้เป็นการศึกษาเพื่อค้นหาศักยภาพและช่องทางในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก ดังตารางที่ 5.9 ดังนี้

ผู้ประกอบการ หัตถกรรมไม้แกะสลัก	การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารจัดการธุรกิจหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก
1. คุณภาพ ราคาค่า	<p>1. การวิเคราะห์จุดแข็ง ผู้ประกอบการมีความชำนาญด้านการแกะสลักไม้มานาน ทำให้สินค้าได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มีช่องทางในการจัดจำหน่ายและประชาสัมพันธ์สินค้าที่แน่นอน</p> <p>2. การวิเคราะห์จุดอ่อน ผู้ประกอบการไม่มีการวางแผนเพื่อรองรับปัญหาด้านวัตถุดิบในระยะยาว เพียงแต่หาแนวทางแก้ไขในระยะสั้นเท่านั้นและไม่มีการส่งเสริมการปลูกป่าอย่างจริงจัง ตลอดจนในปัจจุบันวัตถุดิบ(ไม้) หายากขึ้น</p> <p>3. การวิเคราะห์โอกาส รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างจริงจัง และเข้ามาจับมือช่วยเหลือด้านการตลาด การบริหารจัดการแก่ผู้ประกอบการมากขึ้น</p> <p>4. การวิเคราะห์อุปสรรค ผู้ประกอบการมีคู่แข่งในตลาดเดียวกันเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดมากขึ้น</p>
2. คุณวุฒิ บัณฑิต	<p>1. การวิเคราะห์จุดแข็ง ผู้ประกอบการไม่ต้องแบกรับภาระด้านวัตถุดิบ การจัดจำหน่าย และประชาสัมพันธ์ เพราะผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด</p> <p>2. การวิเคราะห์จุดอ่อน ผู้ประกอบการขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการแกะสลักไม้มาช่วยงานในช่วงที่ต้องการคำสั่งการผลิตจำนวนมาก</p> <p>3. การวิเคราะห์โอกาส มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้คำปรึกษาด้านการตลาด การจัดการ การเงิน ฯลฯ แก่ผู้ประกอบการมากขึ้น</p> <p>4. การวิเคราะห์อุปสรรค ผู้ประกอบการมีคู่แข่งในตลาดเดียวกันอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถทำการลอกเลียนแบบได้ง่าย</p>

ผู้ประกอบการ หัตถกรรมไม้แกะสลัก	การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารจัดการธุรกิจหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก
3. คุณสมบัติ ลายมังกร	<p>1. การวิเคราะห์จุดแข็ง ผู้ประกอบการมีความชำนาญด้านการแกะสลักไม้ ทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับและได้รับการรับรองคุณภาพสินค้า ราคาเหมาะสมกับท้องตลาด มีช่องทางการจัดจำหน่ายและการประชาสัมพันธ์ที่แน่นอน</p> <p>2. การวิเคราะห์จุดอ่อน ปัจจุบันผู้ประกอบการยังขาดแคลนบุคลากรด้านงานไม้แกะสลักในช่วงที่มีคำสั่งการผลิตเป็นจำนวนมาก</p> <p>3. การวิเคราะห์โอกาส รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างจริงจัง ทำให้ผู้ประกอบการมีโอกาสขยายฐานการตลาดและการผลิตมากขึ้น</p> <p>4. การวิเคราะห์อุปสรรค ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลให้ราคาในการขนส่งวัตถุดิบสูงขึ้น และคู่แข่งภายในตลาดเดียวกันลอกเลียนรูปแบบผลิตภัณฑ์</p>
4. คุณบัวเกียง กิ่งแก้ว	<p>1. การวิเคราะห์จุดแข็ง ผู้ประกอบการมีสถานที่ในการผลิตใกล้แหล่งชุมชน ทำให้กระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคได้ง่าย และผู้ประกอบการมีความชำนาญด้านการแกะสลักไม้ ทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับจนได้รับการรับรองคุณภาพสินค้า (มพช.)</p> <p>2. การวิเคราะห์จุดอ่อน ผู้ประกอบการไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนเพื่อรองรับปัญหาด้านวัตถุดิบในระยะยาว เพียงแต่หาแนวทางแก้ไขในระยะสั้น ได้แก่ การนำเข้าไม้จากแหล่งอื่นทดแทน เช่น ไม้ จากประเทศพม่า</p> <p>3. การวิเคราะห์โอกาส การเปิดการค้าเสรีช่วยขยายฐานลูกค้าชาวต่างประเทศและเพิ่มยอดคำสั่งซื้อสินค้าสำหรับผู้ประกอบการมากขึ้น</p>

ผู้ประกอบการ หัตถกรรมไม้แกะสลัก	การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารจัดการธุรกิจหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก
4. คุณบัวเที่ยง กิ่งแก้ว	<p>4. การวิเคราะห์อุปสรรค</p> <p>ผู้ประกอบการมีคู่แข่งกันในตลาดเดียวกันอยู่เป็นจำนวนมากทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถทำการลอกเลียนแบบได้ง่าย</p>
5. คุณจันทร์ฉาย วิกุล	<p>1. การวิเคราะห์จุดแข็ง</p> <p>ผู้ประกอบการมีความชำนาญด้านการแกะสลักไม้ ทำให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองคุณภาพสินค้าจากภาครัฐ ราคาผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับท้องตลาดหรือคู่แข่ง และมีการส่งเสริมการขายให้กับลูกค้าที่ซื้อครั้งละมาก ๆ โดยการให้ส่วนลดราคาสินค้า</p> <p>2. การวิเคราะห์จุดอ่อน</p> <p>ผู้ประกอบการยังไม่มีบรรพบุรุษที่ด้านการขนส่งสินค้า และไม่เห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาด้านวัตถุดิบในระยะยาว</p> <p>3. การวิเคราะห์โอกาส</p> <p>รัฐบาลเข้ามาให้ความรู้ด้านการตลาด การขาย การบริหารจัดการ ฯลฯ แก่ผู้ประกอบการอย่างจริงจัง</p> <p>4. การวิเคราะห์อุปสรรค</p> <p>ผู้ประกอบการมีคู่แข่งในตลาดเดียวกันอยู่เป็นจำนวนมาก และปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลทำให้ค่าขนส่งวัตถุดิบมีราคาสูงขึ้น</p>
6. คุณสังวาลย์ ตาชัย	<p>1. การวิเคราะห์จุดแข็ง</p> <p>ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ทางด้านการแกะสลักไม้มานาน ทำให้สินค้าได้รับการรับรองคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของทุกคน และมีการส่งเสริมการขายให้กับลูกค้าที่ซื้อครั้งละมาก ๆ โดยการลดราคาสินค้า</p> <p>2. การวิเคราะห์จุดอ่อน</p> <p>ผู้ประกอบการยังไม่มีบรรพบุรุษที่ด้านการขนส่งสินค้า และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเริ่มหายากขึ้น ต้องนำเข้าจากแหล่งอื่น เช่น พม่า</p> <p>3. การวิเคราะห์โอกาส</p> <p>รัฐบาลมีนโยบายให้คำปรึกษาด้านการตลาด การจัดจำหน่าย การจัดการบัญชี ฯลฯ แก่ผู้ประกอบการธุรกิจ SME มากขึ้น</p>

ผู้ประกอบการ หัตถกรรมไม้แกะสลัก	การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารจัดการธุรกิจหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก
6. คุณดั่งวาลย์ ตาชัย	4. การวิเคราะห์อุปสรรค ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่งผลให้ราคาของวัตถุดิบสูงขึ้น
7. คุณกัลยาณี ศรีธรรมราช	1. การวิเคราะห์จุดแข็ง ผู้ประกอบการมีความรู้และความชำนาญทางด้านการแกะสลักไม้ และมีช่องทางในการจัดจำหน่ายและประชาสัมพันธ์สินค้าที่แน่นอน 2. การวิเคราะห์จุดอ่อน วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเริ่มหายากขึ้น ต้องนำเข้าจากแหล่งอื่น เช่น พม่า และไม่มีแผนการใช่วัตถุดิบในระยะยาว ตลอดจนไม่มีการส่งเสริมให้มีการปลูกป่า เพื่อที่จะได้มีแหล่งวัตถุดิบเพิ่มมากขึ้น 3. การวิเคราะห์โอกาส รัฐบาลมีนโยบายให้คำปรึกษาด้านการตลาด การจัดจำหน่าย ฯลฯ แก่ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้น 4. การวิเคราะห์อุปสรรค ผู้ประกอบการมีคู่แข่งกันในตลาดเดียวกันอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องมีรูปแบบการพัฒนาของผลิตภัณฑ์อยู่ตลอดเวลา
8. คุณจรัสศรี เขียวปัญญา	1. การวิเคราะห์จุดแข็ง ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ทางด้านการแกะสลักไม้มานาน ทำให้สินค้าได้รับการรับรองคุณภาพ และมีสถานที่ผลิตอยู่ในแหล่งชุมชน ทำให้ราคาผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับคู่แข่ง 2. การวิเคราะห์จุดอ่อน ผู้ประกอบการไม่มีบรรพบุรุษที่การขนส่ง และต้องนำเข้าไม้จากแหล่งทดแทนอื่น ๆ เช่น ประเทศพม่า 3. การวิเคราะห์โอกาส รัฐบาลและเอกชนมีนโยบายส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างจริงจัง โดยให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น การบัญชี การตลาด การจัดการ ฯลฯ

ผู้ประกอบการ หัตถกรรมไม้แกะสลัก	การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารจัดการธุรกิจหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก
8. คุณจรัสศรี เจียวปัญญา	<p>4. การวิเคราะห์อุปสรรค</p> <p>ปัญหาด้านเศรษฐกิจและการเมือง ส่งผลให้ราคาขนส่งสินค้าเพิ่มสูงขึ้น</p>
9. คุณสมศักดิ์ ทรแสง	<p>1. การวิเคราะห์จุดแข็ง</p> <p>ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ทางด้านการแกะสลัก ไม้มานาน ทำให้สินค้าได้รับการรับรองคุณภาพ มีการส่งเสริมการขายให้กับลูกค้าที่ซื้อครั้งละมาก ๆ โดยการลดราคาสินค้า และราคาผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับคู่แข่ง</p> <p>2. การวิเคราะห์จุดอ่อน</p> <p>ผู้ประกอบการขาดการวางแผนเพื่อรองรับปัญหาวัตถุดิบในระยะยาว</p> <p>3. การวิเคราะห์โอกาส</p> <p>รัฐบาลและเอกชนให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเรื่องเงินทุนกู้ยืมเพิ่มมากขึ้น</p> <p>4. การวิเคราะห์อุปสรรค</p> <p>ผู้ประกอบการมีคู่แข่งในตลาดเดียวกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ</p>
10. คุณพวงทอง ศรีวิชัย	<p>1. การวิเคราะห์จุดแข็ง</p> <p>ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ทางด้านการแกะสลัก ไม้มานาน ทำให้สินค้าได้รับการรับรองคุณภาพ และมีการประชาสัมพันธ์/ช่องทางการจัดจำหน่ายที่แน่นอน</p> <p>2. การวิเคราะห์จุดอ่อน</p> <p>ผู้ประกอบการไม่มีการวางแผนเพื่อรองรับปัญหาด้านวัตถุดิบในระยะยาว เพียงแต่หาแนวทางแก้ไขในระยะสั้นเท่านั้น ตลอดจนในปัจจุบันวัตถุดิบ (ไม้) หายากขึ้น</p> <p>3. การวิเคราะห์โอกาส</p> <p>การเปิดเสรีทางการค้าช่วยเพิ่มจำนวนฐานลูกค้าชาวต่างประเทศและกำลังซื้อมากขึ้น</p>

ผู้ประกอบการ หัตถกรรมไม้แกะสลัก	การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ในการบริหารจัดการธุรกิจหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก
10. คุณพวงทอง ศรีวิชัย	4. การวิเคราะห์อุปสรรค ผลิตภัณฑ์สามารถทำการลอกเลียนแบบได้ง่าย

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์ SWOT Analysis ของผู้ประกอบการ
หัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

ที่มา : รวบรวมจากการลงพื้นที่ของผู้วิจัย

2. วิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

ในการดำเนินธุรกิจหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักนั้น ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักได้มีการนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้กับการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยการนำไปใช้ของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักแต่ละรายนั้น สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 5.9

แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้อง และนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจของตนเอง/กลุ่ม	ระดับความสอดคล้อง (%)				
	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
1. ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม นั่นคือ ใช้เทคโนโลยี ที่มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ	-	-	3	5	-
2. มีขนาดการผลิตที่เหมาะสม สอดคล้องกับ ความสามารถในการบริหารจัดการ	-	-	-	8	-
3. ไม่โลภเกินไปและไม่เน้นกำไรระยะสั้นเป็น หลัก	-	-	-	-	4
4. เน้นความซื่อสัตย์ สุจริตในการประกอบการ ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค และไม่เอาเปรียบ แรงงานหรือลูกค้า ตลอดจนไม่เอาเปรียบ ผู้จำหน่ายวัตถุดิบ	-	-	-	-	10
5. เน้นการกระจายความเสี่ยงจากการมีผลิตภัณฑ์ ที่หลากหลาย และ/หรือ มีความสามารถในการ ปรับเปลี่ยนผลผลิตได้ด้วย	-	-	1	-	-

แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้อง และนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจของตนเอง/กลุ่ม	ระดับความสอดคล้อง (%)				
	0-20	21-40	41-60	61-80	81-100
6. เน้นการบริหารความเสี่ยงต่ำ (Down side risk management) โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ก่อหนี้เงินเกินขีดความสามารถในการจัดการ	-	-	2	4	-
7. เน้นการตอบสนองตลาดภายในท้องถิ่นภูมิภาค ตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศเป็นหลักตามลำดับ	-	-	1	3	3

ตารางที่ 5.10 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักที่มา : จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง, 2554.

จากตารางที่ 5.10 จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักได้มีการนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้กับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการดำเนินธุรกิจด้วย ซึ่งผู้ประกอบการแต่ละคนก็อาจจะเลือกใช้เป็นบางข้อหรือทุกข้อไม่เหมือนกัน โดยสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

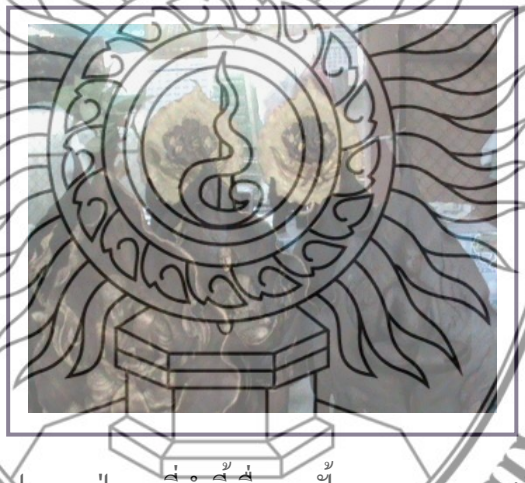
1) ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม นั่นคือใช้เทคโนโลยีที่มีราคาไม่แพง แต่ถูกหลักวิชาการ จำนวน 8 ราย (3 ราย = 41-60% และ 5 ราย = 61-80%) โดยเครื่องมือที่ใช้ในงานแกะสลักไม้ที่คิดค้นมาจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ได้แก่ กบไสไม้ เป็นเครื่องมือขุดผิวไม้ให้ผิวเรียบและได้รูปทรงตามต้องการ หรือส่วขนาดต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับดอกเจาะ สลัก เฆาะ ดุน แร เป็นต้น

ภาพที่ 5.1 กบไสไม้และส่วประเภทต่าง ๆ

2) ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักมีขนาดการผลิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ มีจำนวน 8 ราย (61-80%) โดยการผลิตสินค้าในแต่ละครั้งจะคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและวัตถุดิบของท้องถิ่นอย่างประหยัดและรู้คุณค่า เช่น การนำรากไม้เก่า เศษไม้จากยู้งข้าวหรือเศษไม้จากบ้านเก่ากลับมาใช้ใหม่ ตลอดจนให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันของชุมชนหรือใช้แรงงานในท้องถิ่นเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่คนเหล่านี้จะต้องย้ายถิ่นฐานเข้ามาในเมือง ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาสังคม เป็นต้น

3) ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักมีการดำเนินธุรกิจไม่โลกเกินไปและไม่เน้นกำไรระยะสั้นเป็นหลัก จำนวน 4 ราย (81-100%) โดยผู้ประกอบการจะมีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของตนเองให้แก่ผู้ร่วมงานเสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของลูกค้า และเมื่อต้องมีการลดปริมาณของวัตถุดิบลงก็จะไม่มีการลดคุณภาพของสินค้า ดังเช่น คุณกัลยาณี ศรีธรรมราช ที่นำไม้เถื่อนมาขึ้นเป็นรูปหลวงปู่ทวดแทนการแกะสลักไม้ ซึ่งลดปริมาณวัตถุดิบลงแต่คุณภาพสินค้ายังคงเดิมและยังได้รับความนิยมจากลูกค้าเพิ่มมากขึ้นด้วย

ภาพที่ 5.2 รูปหลวงปู่ทวดที่นำไม้เถื่อนมาขึ้นแทนการแกะสลักไม้

4) ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักดำเนินธุรกิจโดยเน้นความซื่อสัตย์ สุจริตในการประกอบการ ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค และไม่เอารัดเอาเปรียบแรงงานหรือลูกค้า ตลอดจนไม่เอารัดเอาเปรียบผู้จำหน่ายวัตถุดิบจำนวน 10 ราย (81-100%) ซึ่งผู้ประกอบการปฏิบัติต่อแรงงาน/ลูกจ้างด้วยความรักเหมือนพี่น้อง ด้วยการจ่ายค่าตอบแทนตามฝีมือการทำงาน จำนวนการผลิต ดูแลในเรื่องของสวัสดิการต่าง ๆ อย่างครบถ้วน และช่วยสนับสนุนให้ทำบัญชีรายรับรายจ่ายครัวเรือน เป็นต้น ส่วนลูกค้าหรือผู้บริโภค มีการตรวจสอบคุณภาพสินค้าอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน ทำให้ลูกค้าได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพดีที่สุดและคุ้มค่ากับราคาที่ต้องจ่ายไป และ

ในส่วนของผู้จำหน่ายวัตถุดิบ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการติดต่อธุรกิจกับคู่ค้าโดยมีการจัดทำสัญญาทางธุรกิจเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้งเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

5) ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักดำเนินธุรกิจแบบเน้นการกระจายความเสี่ยงจากการมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย จำนวน 1 ราย (41-60%) โดยในเรื่องของวัตถุดิบหลักถ้าภายในชุมชนขาดแคลนขึ้นมา ผู้ประกอบการก็จะสั่งซื้อจากอำเภอหางดง อำเภอแม่วาง เป็นต้น และในช่วงของเทศกาลก็จะมีการผลิตสินค้าที่มีขนาดเล็ก ๆ สามารถนำเดินทางไปด้วยได้ เช่น ตลับใส่ของ เป็นต้น

ภาพที่ 5.3 ตลับใส่ของที่นิยมทำในช่วงเทศกาล

6) ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก เน้นการบริหารความเสี่ยงต่ำ (Down side risk management) โดยใช้เงินทุนส่วนตัวหรือเงินออมของกลุ่มอย่างระมัดระวัง หรือถ้ามีการขอสินเชื่อจากหน่วยงานของภาครัฐหรือเอกชนเป็นการขอวงเงินที่สามารถชำระคืนได้ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงต่อการเกิดภาวะหนี้สิน และผู้ประกอบการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนอยู่เสมอ เช่น การนำเศษไม้มาทำเป็นที่เลื้อยหรือมาทำเป็นงานปั้น เป็นต้น จำนวน 6 ราย (2 ราย = 41-60% และ 4 ราย = 61-80%)

7) ผู้ประกอบการหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก เน้นการตอบสนองตลาดภายในท้องถิ่นภูมิภาค ตลาดภายในประเทศก่อน ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่จัดจำหน่ายภายในประเทศ ได้แก่ เฟอ์นิจเจอร์ของใช้บนโต๊ะอาหาร ของตกแต่งบ้าน โคมไฟ ไม้แกะสลัก ของชำร่วยและของใช้ที่ทำจากไม้ และเน้นการผลิตจำนวนมาก มีคุณภาพในตลาดต่างประเทศเป็นหลัก โดยผลิตภัณฑ์ที่จัดจำหน่ายในต่างประเทศ ได้แก่ เฟอ์นิจเจอร์ไม้ ของใช้ของตกแต่ง เป็นต้น จำนวน 7 ราย (1 ราย = 41-60% 3 ราย = 61-80% และ 3 ราย = 81-100%)

(* หมายเหตุ ตัวเลขที่อยู่ในตารางที่ 5.10 คือข้อมูลที่ได้มาจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลของนักวิจัย โดยข้อมูลดังกล่าวมาจากแบบสอบถามส่วนที่ 5 ข้อ 5.4 หน้า 121-124)

3. วิเคราะห์การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะของผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการที่จะนำไปสู่การสืบทอดภูมิปัญญาด้านงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก

การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะของผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการที่จะนำไปสู่การสืบทอดภูมิปัญญาด้านงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักนั้น อาจมีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพท้องถิ่น วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ด้านคุณลักษณะภาวะผู้นำ จะเห็นได้ว่าผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าตัดสินใจ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการ โดยโครงสร้าง ได้แก่ คุณอำพรชน มูลคำ ประธานกลุ่มหัตถกรรมก๊วแล่น้อย และประธานกลุ่มอ้อมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านก๊วแล่น้อย และคุณจันทร์ฉาย วิภูต ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนชนกาดสล่า เป็นต้น และผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการทุกคนมีความเป็นผู้นำโดยธรรมชาติ เพราะมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้งานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักคงอยู่ในสังคมต่อไป

คุณลักษณะการทำงานเพื่อชุมชน (จิตอาสา) ส่วนใหญ่แล้วผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก มีการแนะนำทางด้านอาชีพและริเริ่ม โครงการที่มีประโยชน์ต่อชุมชนอยู่ตลอดเวลา ดังเช่นที่คุณจันทร์ฉาย วิภูต ที่ได้จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาดสล่าขึ้นมา เพื่อให้ผู้ประกอบการงานไม้แกะสลักกลุ่มเล็ก ๆ ภายในหมู่บ้านมารวมตัวกัน เพื่อเปิดร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักที่บริเวณกาดสล่า ทั้งนี้เพื่อให้สถานที่ดังกล่าวเป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่กันภายในชุมชน และคุณบัวเกียง กิ่งแก้ว ที่ได้จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบไม้แกะสลักขึ้นมา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้งานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักแก่ผู้ที่สนใจ เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้รับไปประกอบเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม เป็นต้น

คุณลักษณะด้านทักษะฝีมือ จะเห็นได้ว่าผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ หรือผู้ประกอบการงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลัก มีประสบการณ์การทำงานแกะสลักมานาน โดยความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมานั้น ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และมีการเติมเต็มความรู้ใหม่ ๆ เข้าไปอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแหล่งความรู้ที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ การเข้าร่วมงานสัมมนาและอบรมที่หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนจัดขึ้นที่มีผลต่องานหัตถกรรมในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การจัดการ และการตลาด ทั้งนี้การออกไปนอกพื้นที่ยังเป็นการสร้างเครือข่ายของกลุ่มงานหัตถกรรม การสร้างเครือข่ายของค้ความรู้ ที่ทำให้มองโลกทัศน์กว้างขึ้น ทั้งนี้การช่วยเหลือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ยังถือได้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ดี ๆ ได้อีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับวิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้นำกลุ่ม เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการรวมกลุ่ม เพื่อสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน จากนั้นจะช่วยส่งเสริมความรู้สู่ท้องถิ่น อีกทั้งร่วมมือกับภาครัฐในการเผยแพร่ความรู้ในวงกว้างต่อไป ซึ่งในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจจะอยู่ในรูปแบบการเป็นวิทยากรตามเวทีเสวนา การสาธิตงานหัตถกรรมประกอบการบรรยาย และให้ผู้ที่สนใจในงานหัตถกรรมได้ร่วมฝึกปฏิบัติจริงกับส่ว เป็นต้น ดังเช่นที่คุณบัวเกียง กิ่งแก้ว ได้มีการจัดพิธีไหว้ครูช่างแกะสลักบ้านกิวแล่น้อยขึ้นทุกปี ซึ่งในการจัดงานแต่ละปีก็จะมีเยาวชนจากโรงเรียนต่าง ๆ เข้าร่วมในพิธีด้วย ทั้งนี้คุณบัวเกียงกล่าวว่า ในการที่นำเยาวชนเข้าร่วมงานนั้นก็เพื่ออยากให้เห็นขั้นตอนของการไหว้ครูช่างว่าเป็นอย่างไร และงานแกะสลักนั้นมีความสำคัญต่อตนเองและชุมชนหรือสังคมอย่างไร และสิ่งสำคัญที่สุดก็คืออยากให้คนรุ่นหลังที่เป็นเยาวชนเห็นคุณค่าของการแกะสลักและอยากจะทำต่อไป

การสืบทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นงานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน ระดับประเทศสู่สากล มีวิธีการดังนี้

- 1) การถ่ายทอดความรู้งานหัตถกรรมสาขาไม้แกะสลักเป็นการสืบทอดภายในครอบครัว โดยวิธีการบอกกล่าว และการสาธิต เมื่อมีความรู้และความชำนาญในงานหัตถกรรมมากขึ้น ก็จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับนั้น ไปถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่นได้ต่อไป
- 2) สนับสนุนให้ชุมชน โรงเรียน มหาวิทยาลัย วัด และสถานที่สำคัญ ๆ ของภาครัฐและเอกชน เป็นแหล่งเรียนรู้งานหัตถกรรมต่าง ๆ เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบไม้แกะสลักตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการเปิดสอนงานไม้แกะสลักให้แก่เยาวชนภายในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนตระหนักและเห็นคุณค่าของงานไม้แกะสลัก

ภาพที่ 5.4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบไม้แกะสลักที่เปิดสอนงานหัตถกรรมให้แก่เยาวชนภายในชุมชนและผู้สนใจทั่วไป

3) สนับสนุนให้ภาคการศึกษามีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นงานหัตถกรรมบรรจุไว้ในหลักสูตรการเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกฝังความรู้ด้านงานหัตถกรรมให้แก่ นักเรียน นักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้รับนั้นมาเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและสืบทอดงานหัตถกรรมสาขาต่าง ๆ สืบต่อไป

ภาพที่ 5.5 นักศึกษาสาขาวิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานหัตถกรรมที่บ้านถวาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่

4) หน่วยงานของจังหวัดหรือท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนส่งเสริมฟื้นฟูการจัดงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมต่าง ๆ ขึ้น โดยภายในงานมีกิจกรรมการสาธิตวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์จากสลาผู้มีความรู้และความชำนาญด้านงานหัตถกรรมสาขาต่าง ๆ ตลอดจนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ผู้บริโภคเห็นคุณค่าของงานหัตถกรรม เช่น ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้จัดงานอุตสาหกรรมแฟร์ขึ้น โดยกิจกรรมภายในงานมีการจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมเช่น สิ่งทอ เครื่องหนัง เซรามิค ฯลฯ เป็นต้น

ภาพที่ 5.6 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมภายในงานอุตสาหกรรมแฟร์ ครั้งที่ 12 ณ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

5) ผู้วิจัยได้มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการส่งเสริมงานหัตถกรรม ไม่ว่าจะเป็น การสาธิตวิธีการทำหัตถกรรมสาขาต่าง ๆ จากส่วหรือพ่อครูแม่ครูผู้มีความเชี่ยวชาญในงาน หัตถกรรม การเรียนรู้งานหัตถกรรมฟรี และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานหัตถกรรม ตลอดจน การจัดทำประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ป้ายไวเนล ฯลฯ เพื่อเป็น การเผยแพร่โครงการวิจัย และใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการเผยแพร่โครงการวิจัยในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ สู่สากลต่อไป

ภาพที่ 5.7 นักเรียนโรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่ที่เข้าร่วมงานนิทรรศการฯ เรียนรู้และฝึกปฏิบัติงานหัตถกรรมไม้แกะสลักกับส่วสตรีโทน